

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Oslo 16. september 2011

Forslag til endringer i forskrift om tekniske krav til byggverk (TEK10) i høring av 16.06. 2011.

Heisleverandørenes Landsforening – HLF er en bransjeforening for heisbedrifter tilknyttet landsforeningen Norsk Teknologi under NHO paraplyen. HLF organiserer hovedsakelig de større heisbedriftene i Norge og disse står for en stor del av det som installeres av heiser, rulletrapper og løfteplattformer og dessuten vedlikehold, reparasjon og moderniseringer av samme. Det mottatte forslag til endringer i forskrift er også behandlet av Heisteknisk Råd(HTR) der de fleste heisinstallatører i Norge er representert. Vi har i det nedenstående angitt noen forhold knyttet til §§ 12-2, 12-3 og 15-13.

Vi har også i vedlegg angitt en del forhold som vi ber om at departementet, i samarbeid med Barne – og likestillingsdepartementet vurdere nøye. Her framgår det erfaringer og forhold som klart bør være en del av de justeringer som velges gjennomført. Dette vedlegget er også sendt i separat post til KRD og BLD.

Vi har i vår uttalelse lagt vekt på at det er formuleringer i lov og forskrift som skal legges til grunn og oppfylles. Statens Bygningstekniske etat (BE) har i sin forvaltning gitt klart uttrykk for at formuleringer i VTEK ikke er juridisk bindende, og kan derfor heller ikke kreves gjennomført. Med dette som bakgrunn blir det nødvendig at forskriften må angi reelle og objektive krav som kan verifiseres gjennomført i et byggverk.

Ad.: § 12-2. Krav om tilgjengelig boenhet

Begrepet "tilgjengelig" er i forskrift (og heller ikke i lov) angitt med objektive krav til brukbarhet for personer med funksjonsnedsettelse. Det er ikke angitt hvilke funksjonsnedsettelser som skal være dimensjonerende for utførelsen. Dette skaper i praksis to forhold knyttet til utforming av løfteinnretninger;

- 1) Det kan legges til grunn at bruker sitter i rullestol, men har forøvrig ingen funksjonsnedsettelser.
- 2) Det kan legges til grunn at bruker også har funksjonsnedsettelser i armer, syn og hørsel.

Valget som prosjekterende gjør, vil resultere i forskjellige utforminger som vil kunne medføre løsninger som vil være diskriminerende i forhold til personer med funksjonsnedsettelser. (jfr. Diskrimineringsloven).

Vi finner det underlig at det ikke er stilt krav til brukbarhet for løfteinnretningen inne i et byggverk med boenheter, når det er krav i § 8-2 til at uteområdet skal være "universelt utformet".

Videre medfører manglende avklaring i forskrift at heller ikke standarder for utførelse av løfteinnretninger kan legges til grunn, da disse har forutsetninger for hvilke funksjonsnedsettelse som er lagt til grunn i krav om brukbarhet og sikkerhet i bruk.

Vi registrer også at TEK10, kapittel 15 heller ikke angir krav som klargjør begrepet. KRD må i forskriftsteksten klargjøre begrepet og med det avgjøre hvilke personer som eventuelt skal diskrimineres i bruk av løfteinnretningen.

Det vises forøvrig til vedlagte brev om manglende avklaringer i forskriftstekstene.

Ad.: § 12-3. Krav om heis i byggverk

Vi ser det som positivt at det når blir tatt inn i forskriften at alle måleverdige plan skal medregnes i etasjetallet.

Som det bemerkes vil altså en underetasje i form av et garasjeanlegg bli medregnet, også for byggverk med boenheter.

Endringen skaper dog en uavklart situasjon i praksis ved at det fremdeles er byggverkets "inngangsplan" som avgjør krav til heis i byggverk med boenheter. Dette vil da medføre at garasje i underetasje ikke vil medregnes med hensyn til krav om heis, selv om det er flere enn en etasje opp fra underetasje til aktuelle boenheter.

Etter det vi forstår av kommentarene til KRD er hensikten med endringen at antall etasjer opp til boenheter da skal regnes fra garasjeanlegg.

Teksten i forskriftens 2. ledd må derfor justeres tilsvarende, og vi foreslår følgende:

"Kravet gjelder ikke der atkomst fra inngangsparti til boenhet kun går over én etasje. Garasjeanlegg i underetasje skal betraktes som inngangsparti."

Med dette sikrer man at personer med funksjonsnedsettelse kan bruke garasjeanlegget på en likestilt måte.

Ad.: § 15-13. Heisstol og lastbærer

Det er positivt at krav om stoppknapp er fjernet. Dette var en feil i forhold til direktiver.

I § 7. ledd er det også en feil i forhold til harmonisert standard utledet av heisdirektivet, EN 81-70:

Kontrollpanel i heisstol og lastbærer skal ikke ha aktiv knapp nærmere enn 0,4 m fra hjørne inne i heisstol/lastbærer slik det er angitt.

Tilkallingsknapp, og den betjeningsknappen som er i etasjene skal dog ikke være nærmere hjørne enn 0,5 m fra hjørne.

Den angitte avstanden på 0,4 m vil ikke bli godkjent av TKO.

Vi foreslår å fjerne "tilkallingsknapp", da § angir krav for heisstol og lastbærer.

I samme ledd er det angitt krav til punktskrift og taktil skrift på "betjeningstablå" og "tilkallingsknapp".

I EU's harmoniserte standarder er det kun krav til taktil skrift på betjeningsknapper. Taktil skrift kan leses og forstås av alle med redusert syn, også de som ikke har lært seg punktskrift. Ved å gjøre krav til begge deler blir det et forstyrrende element i tolkningen av den taktile skriften. Krav til punktskrift på betjeningsknapper bør derfor klart tas ut. Informasjon for øvrig på betjeningstablå, bør derimot framstå både i taktil og punktskrift. Det vises til NS-EN 81-70 med vedlegg.

Vi foreslår derfor følgende justering av 7. ledd:

7) Betjeningsknapper skal plasseres mellom 0,9 m og 1,1 m over gulv og med avstand til hjørne på minimum 0,4 m. Kontrollpanel skal være godt synlige med luminanskontrast på minimum 0,4 til bakvegg. Betjeningsknapper skal ha taktil skrift med luminanskontrast på minimum 0,8 til bakgrunnsfarge. Belysningsnivå i heisstol og lastbærer skal være tilnærmet likt som for arealet utenfor. Informasjon skal framstå med taktil skrift og punktskrift.

Vi ber om at KRD vurdere overstående nøye, og da i samarbeid med BLD på aktuelle punkter.

Dersom det er behov for ytterligere avklaringer, bistår vi gjerne med det.

Vår kontaktperson er Torkel Drivenes, e-post: torkel.drivenes@no.schindler.com.
Mobiltlf.. 4125 2532.

Med hilsen

Heisleverandørenes Landsforening – HLF

Svein H. Kjærnet
Daglig leder

Vedlegg: Vårt brev til KRD datert 15.09. 2011